

P.Z. br. 346

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

Klasa: 022-03/18-12/53

Urbroj: 50301-25/14-18-7

Zagreb, 21. lipnja 2018.

Hs**NP*140-01/18-01/02*50-18-04**Hs

REPUBLIKA HRVATSKA
65 - HRVATSKI SABOR
ZAGREB, Trg Sv. Marka 6

Primljeno: 21-06-2018	
Klasifikacijska oznaka: 140-01/18-01/02	Org. jed. 65
Uredžbeni broj: 50-18-04	Pril. Vrij.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Prijedlog zakona o izmjeni Zakona o mirovinskom osiguranju (predlagatelj: Klub zastupnika Živoga zida i SNAGA-e u Hrvatskome saboru) - mišljenje Vlade

Veza: Pismo Hrvatskoga sabora, klase: 140-01/18-01/02, urbroja: 65-18-03, od 25. svibnja 2018. godine

Na temelju članka 122. stavka 2. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, br. 81/13, 113/16, 69/17 i 29/18), Vlada Republike Hrvatske o Prijedlogu zakona o izmjeni Zakona o mirovinskom osiguranju (predlagatelj: Klub zastupnika Živoga zida i SNAGA-e u Hrvatskome saboru), daje sljedeće

MIŠLJENJE

Vlada Republike Hrvatske predlaže Hrvatskome saboru da ne prihvati Prijedlog zakona o izmjeni Zakona o mirovinskom osiguranju koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnio Klub zastupnika Živoga zida i SNAGA-e u Hrvatskome saboru, aktom od 24. svibnja 2018. godine, iz sljedećih razloga.

Prijedlogom zakona predlaže se uvesti minimalna zajamčena mirovina u iznosu od 1.500,00 kuna koja bi se primjenjivala na sve umirovljenike, odnosno kako se navodi u Prijedlogu zakona „na sve osnove osiguranja uključujući i korisnike koji su pravo ostvarili prema ranijim osnovama“. Naime, Prijedlogom zakona predlaže se da ostane postojeći izračun najniže mirovine koji se određuje za svaku godinu mirovinskom staža u visini 0,825% od prosječne bruto plaće svih zaposlenih u Republici Hrvatskoj u 1998. godini prema podacima Državnog zavoda za statistiku, ali da se u slučajevima kada je tako određena najniža mirovina manja od predloženog iznosa minimalne zajamčene mirovine, umjesto te najniže mirovine odredi zajamčeni minimalni iznos mirovine od 1.500,00 kuna za sve korisnike neovisno o osnovu osiguranja i da se za svaku dodatnu godinu koju je osiguranik nakon 15 godine života proveo u mirovinskom osiguranju ili produženom osiguranju ta svota povećava za aktualnu vrijednost mirovine po godini staža osiguranja.

Vlada Republike Hrvatske ističe da prava iz mirovinskog osiguranja stječu isključivo osiguranici i osigurane osobe pod određenim okolnostima iz doprinosa za mirovinsko osiguranje, a svi ostali građani, pa tako i starije osobe, socijalna prava za uzdržavanje stječu u okviru socijalne skrbi. U tom smislu Vlada Republike Hrvatske smatra da je ovo pitanje materijalnog položaja umirovljenika potrebno rješavati kroz sustav socijalne skrbi, a ne kroz mirovinski sustav. Pritom Vlada Republike Hrvatske ističe da je u cilju zaštite starijih osoba kao ranjive skupine, Vlada Republike Hrvatske donijela u rujnu 2017. godine Odluku o donošenju Strategije socijalne skrbi za starije osobe u Republici Hrvatskoj za razdoblje od 2017. do 2020. godine, kojom se planira osigurati nacionalnu mirovinu socijalno ugroženim starijim osobama, koje ne ispunjavaju uvjet minimalnog mirovinskog staža za ostvarivanje prava na mirovinu.

Vlada Republike Hrvatske smatra da Prijedlogom zakona nije cjelovito sagledana problematika materijalnog položaja umirovljenika te da zadire u postojeći mirovinski sustav na neodgovarajući način.

Sukladno članku 2. Zakona o mirovinskom osiguranju (Narodne novine, br. 157/13, 151/14, 33/15, 93/15, 120/16 i 18/18 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske; u daljnjem tekstu: Zakon), obvezno mirovinsko osiguranje generacijske solidarnosti temelji se na načelu uzajamnosti (prema kojemu visina i opseg davanja iz mirovinskog osiguranja u pravilu ovisi o visini ulaganja osiguranika u mirovinsko osiguranje iz plaće odnosno osnovice i duljini mirovinskog staža osiguranika i ostvarenim plaćama) te načelu solidarnosti (prema kojemu teret nekih davanja snose solidarno svi osiguranici, kao što je najniža i najviša mirovina), a sustav se financira iz doprinosa za mirovinsko osiguranje koje se izdvaja iz plaća odnosno osnovica osiguranja osiguranika.

Vlada Republike Hrvatske napominje da se najnižom mirovinom osigurava minimalna razina prava iz mirovinskog osiguranja (članak 90. Zakona) i određuje se za svaku godinu mirovinskog staža u visini 0,825% prosječne bruto plaće u 1998. godini, a usklađuje se kao i druga mirovinska primanja prema novoj aktualnoj vrijednosti mirovine (članak 88. Zakona), uz primjenu mirovinskog i polaznog faktora ovisno o vrsti mirovine (članci 85. i 87. Zakona). S obzirom da visina najniže mirovine prema važećem Zakonu ovisi o dužini mirovinskog staža, uz primjenu mirovinskog i polaznog faktora, to motivira osiguranike da duže rade i kasnije ostvare veću mirovinu. Najniža starosna mirovina za jednu godinu mirovinskog staža od 1. siječnja 2018. godine iznosi 61,94 kuna, odnosno za 15 godina staža iznosi 929,10 kuna, a za 40 godina staža iznosi 2.477,60 kuna, odnosno više za staž duži od 40 godina. Najniža mirovina, koja ovisi o dužini ostvarenog mirovinskog staža, zajamčena je visina mirovine po godini staža, u slučaju ako mirovina određena prema plaćama i ostvarenom stažu iznosi manje od najniže mirovine. Dakle, što je dulji mirovinski staž najniža mirovina je veća, sukladno načelu solidarnosti.

Također, Vlada Republike Hrvatske napominje da se mirovine redovito usklađuju putem aktualne vrijednosti mirovine u skladu s indeksom promjene prosječnih plaća svih zaposlenih u Republici Hrvatskoj i indeksom promjene potrošačkih cijena u prethodnoj godini prema rotirajućoj formuli u skladu s člankom 88. Zakona (omjer 70:30, 30:70 ovisno što je za korisnike povoljnije). Minimalna plaća za 2018. godinu utvrđena je u bruto iznosu od 3.439,80 kuna, a udio prosječne starosne mirovine u prosječnoj plaći iznosi 41,61%. Prosječna starosna mirovina za 40 i više godina mirovinskog staža prema Zakonu iznosi 3.563,90 kuna, a njen udio u prosječnoj neto plaći u Republici Hrvatskoj za ožujak 2018. godine (6.253 kuna) iznosi 57%.

Vlada Republike Hrvatske naglašava da predloženo rješenje pitanja materijalnog položaja umirovljenika nije prihvatljivo, jer bi se time narušila zakonitost

mirovinskog sustava generacijske solidarnosti koja počiva na spomenuta dva osnovna načela uzajamnosti i solidarnosti u mirovinskom sustavu, odnosno narušila bi njegovu ravnotežu u smislu međuovisnosti visine prava i duljine ulaganja u mirovinsko osiguranje. Navedeni Prijedlog zakona djelovao bi i destimulirajuće na poticanje dužeg rada i ostanka u osiguranju radi ostvarivanja veće mirovine, jer bi svi stjecali pravo na zajamčeni minimalni iznos od najmanje 1.500,00 kuna bez kriterija. Pritom Vlada Republike Hrvatske ističe da je upravo poticanje dužeg ostanka u svijetu rada i kasnije ostvarivanje prava na mirovinu prioritet predstojeće mirovinske reforme, u cilju postizanja održivosti sustava te posljedično i primjerenosti razine mirovina.

U vezi nenormativnog dijela Prijedloga zakona, Vlada Republike Hrvatske ističe da je konstatacija u dijelu Prijedloga zakona pod točkom 1. Ocjena stanja, gdje se naglašava da se 52,2% umirovljenika nalazi ispod razine siromaštva, a da se istodobno bilježi trend pada visine prosječne mirovine u odnosu na prosječnu plaću u Hrvatskoj u odnosu na druge države u okruženju netočna. Naime, trend pada u odnosu na prosjek neto plaća u 2017. godini posljedica je načina izračuna neto plaća, a ne posljedica realnog pada, a osim toga u 2018. godini je započeo trend rasta. Nadalje, u odnosu na stajališta navedena u Prijedlogu zakona, pod točkom 1. Ocjena stanja i 2. Ocjena i izvori potrebnih sredstava za provođenje Zakona, vezano za II. mirovinski stup, Vlada Republike Hrvatske napominje da sukladno članku 63. Zakona o obveznim mirovinskim fondovima (Narodne novine, br. 19/14 i 93/15), radi pokrića troškova poslovanja mirovinsko društvo može zaračunati ulaznu naknadu, naknadu za upravljanje i izlaznu naknadu. Prema Izvještaju o radu obveznih mirovinskih fondova za 2017. godinu, društva za upravljanje obveznim mirovinskim fondovima su u 2017. godini ostvarila ukupne prihode u iznosu od 434 milijuna kuna. Većina prihoda od 419 milijuna kuna ostvarena je iz prihoda od upravljanja mirovinskim fondovima i odnosi se na naknadu za upravljanje u iznosu od 371 milijuna kuna i ulaznu naknadu od 48,4 milijuna kuna. Vlada Republike Hrvatske napominje da u sklopu cjelovite reforme sustava mirovinskog osiguranja nije predviđeno ukidanje obveznosti II. mirovinskog stupa, već se naprotiv predstojećom mirovinskom reformom planira unaprijediti sustav II. i III. stupa mirovinskog osiguranja, izmjenama relevantnih propisa.

Vlada Republike Hrvatske ističe da procjena sredstava koja je potrebno osigurati u državnom proračunu za provođenje Prijedloga zakona ne uključuje sva potrebna sredstva, kao i to da nije predložen način pokrivanja povećanih rashoda, što nije prihvatljivo, osobito stoga što je člankom 15. Zakona o proračunu (Narodne novine, br. 87/08, 136/12 i 15/15) propisano da prijedlozi zakona, kao dio fiskalne procjene posljedica za proračun, moraju sadržavati i prijedloge za pokrivanje povećanih rashoda proračuna.

Slijedom svega navedenoga, Vlada Republike Hrvatske predlaže Hrvatskome saboru da ne prihvati Prijedlog zakona o izmjeni Zakona o mirovinskom osiguranju.

Za svoje predstavnike, koji će u vezi s iznesenim mišljenjem biti nazočni na sjednicama Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila mr. sc. Marka Pavića, ministra rada i mirovinskoga sustava, Majdu Burić, državnu tajnicu u Ministarstvu rada i mirovinskoga sustava, te Melitu Čičak, pomoćnicu ministra rada i mirovinskoga sustava.

 2
 PREDSJEDNIK
 Andrej Plenković